

สวนพฤกษศาสตร์ ราชภัฏ

ไทร
Ficus concinna (Miq.) Miq.
MORACEAE

ไทร

ชื่อวิทยาศาสตร์

Ficus concinna (Miq.) Miq.

ชื่อวงศ์

MORACEAE

ชื่ออื่น ๆ

-

ชื่อสามัญ

-

ลักษณะทั่วไป

ไม้ยืนต้นผลัดใบขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ มีความสูงได้ประมาณ 8-10 เมตร ทรงพุ่มเป็นรูปไข่ มียางสีขาว เปลือกต้นค่อนข้างเรียบเป็นสีเทา ทุก ๆ ส่วนเกลี้ยงยกเว้นหูใบ มีรากอากาศครัดพันเล็กน้อย ใบเป็นใบเดี่ยว ออกเรียงเวียนสลับ ลักษณะของใบเป็นรูปรีแกมรูปขอบขนาน หรือรูปไข่กลับ ปลายใบแหลมเป็นติ่งหรือเรียวแหลม โคนใบแหลม ส่วนขอบใบเรียบหรือเป็นคลื่น ใบมีขนาดกว้างประมาณ 5-13 เซนติเมตร และยาวประมาณ 12-25 เซนติเมตร แผ่นใบค่อนข้างหนาและเหนียว สีเขียวเข้มและเป็นมัน เส้นแขนงใบมีข้างละ 6-8 เส้น ปลายโค้งจรดกันก่อนถึงขอบใบ ก้านใบเล็ก ยาวได้ประมาณ 8-14 เซนติเมตร ใบอ่อนเป็นสีแดง หูใบมี 2 อัน ประกบกันหุ้มยอดอ่อน ลักษณะเป็นรูปไข่ ปลายแหลม ยาวได้ประมาณ 1-1.5 เซนติเมตร มีขนสั้น ๆ สีเหลืองอ่อน ออกเป็นคู่ตรงข้ามใบ หรือที่ตำแหน่งง่ามใบซึ่งใบร่วงไปแล้ว เมื่อยังอ่อนจะมีขนอ่อน ๆ สั้น ๆ เมื่อแก่แล้วจะเกลี้ยง มีใบประดับซึ่งร่วงง่าย 3 ใบ ดอกเป็นสีเขียวอมเหลือง ออกเป็นช่อรูปร่างคล้ายผล คือ มีแกนกลาง ช่อดอกเจริญแผ่ขยายใหญ่เป็นกระเปาะ มีรูเปิดที่ปลายโอบดอกไว้ ดอกมีขนาดเล็กเป็นแบบแยกเพศในกระเปาะ โดยดอกเพศผู้จะมีจำนวนน้อยมาก อยู่ใกล้ ๆ กับรูเปิดของช่อดอก ก้านดอกมีขนาดเล็ก กลีบรวมมี 3 กลีบ ลักษณะเป็นรูปไข่ สั้นกว่าเกสรเพศผู้ ก้านเกสรเพศผู้หนา ส่วนดอกเพศเมียจะมีอยู่จำนวนมาก มีกลีบรวมสั้น ๆ อยู่ 3 กลีบ ลักษณะเป็นรูปไข่กลับ

เกสรเพศเมียยาว จะอยู่ทางด้านข้างของรังไข่ ผลเป็นผลสดแบบมะเดื่อ สีขาวอมชมพู ลักษณะของผลเป็นรูปกลมแกมรูปไข่กลับ กลมแป้น หรือเป็นรูปหัวใจกลับ ออกเป็นคู่ ที่กิ่งเหนือรอยแผลของใบ ผลมีขนาดประมาณ 1.8-2.5 เซนติเมตร ผลเป็นสีเขียว มีจุดสีครีมกระจายอยู่ทั่วผล เมื่อผลสุกจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลอมชมพูมีจุดสีน้ำตาล ที่ปลายมีวงแหวน นูนมีรอยบุ๋ม ภายในมีเมล็ดทรงกลมสีดำอยู่เป็นจำนวนมาก

นิเวศวิทยา

อินเดีย จีนตอนใต้ ภูมิภาคอินโดจีนและมาเลเซีย ในไทยพบทุกภาค มักขึ้นตามก้อนหิน ความสูงถึง 1,400 ม. ดอกออกในช่วงประมาณเดือนมกราคมถึงเดือนเมษายน

ประโยชน์

รากใช้ต้มกับน้ำดื่มเป็นยาแก้โรคทางปัสสาวะ แก้ขัดเบา แก้ดับพิษาร และเป็นยาระบาย เปลือกต้นใช้เป็นยาแก้ปวดท้อง ท้องร่วง